

Miejscowość

Treść

O NASZEJ MIEJSCOWOŚCI

Herb Gminy Łososina
Dolna

*Gmina Łososina przywita Cię z
bliska
połem, lasem, sadem, szosą
wzdłuż lotniska,
która coraz wyżej pod górę się
wznosi,
Gdzie kościółek Justa niby
Ojciec prosi:
Byś jadąc serpentynami czasami
- broń Boże,
Nie musiał lądować w
Rożnowskim Jeziorze!
W dole Cię pożegna pięknie jak
dziewczyna
Wioska Tęgoborze - Gmina
Łososina!*

Tak pięknie o gminie Łososina Dolna pisze poetka ludowa Anna KOCOŃ opiewając uroki tej części Sądeckizny. Gmina Łososina Dolna położona jest we wschodniej części Beskidu Wyspowego. Góra Św. Justa /486 m n.p.m/ dzieli obszar na dolinę Łososinki i Dolinę Dunajca. Krajobraz urozmaicają liczne wzgórza, wśród nich wyróżniają się: Jaworz /921 m/, Chełm /789m/, tworząc pasmo Łososińskie oraz szczyty Ostrej /455m/, Witkówki /471m/ Sadowej /490m/ Przez centralny teren gminy przepływa rzeka Łososina, która następnie wpada do Jeziora Czchowskiego. Przebiega tędy również ważny szlak komunikacyjny łączący Nowy Sącz z Krakowem. Wschodnie granice gminy stanowi Jezioro Rożnowskie.

W CENTRUM GMINY LEŻY ŁOSOSINA DOLNA.

Wzmianka o wsi Jakubkowice, tak bowiem brzmiała pierwsza nazwa Łososiny, pojawia się już w 1304 r. W 1339 r. wieś otrzymuje od królowej Jadwigi, wdowy po Władysławie Łokietku, prawa niemieckie. Jednocześnie królowa Jadwiga poleciła zbudować w Jakubkowicach kościół, wyposażając go łanem roli,

dziesięciną, karczmą, pastwiskami oraz wolnym wyrębem w lesie. W okresie średniowiecza włość Łososińską stanowiły miejscowości: Jakubkowice, Łączne, Sadowa i Zawadka. Kolejnymi właścicielami wsi byli panowie z Bilśka, a następnie jej części posiadli Pietrasz z Roćmirowej, Prandora, Beata, Warcisław - komornik sądu ziemskiego w Czchowie i Jadwiga z Odunowa. W latach 1387-1400 właścicielami Jakubkowic i Roćmirowej była rodzina Włodków herbu Turzyna. Od roku 1470 Jakubkowice stanowią własność klasztoru klarysek starosądeckich. Już jednak w 1474 r. właścicielem wsi był Jan Wiernek Gaboński z Bilśka, herbu Janina, nieco później zamieszkiwała te obszary rodzina Słupskich. Następnie wieś /założenie miasta nie powiodło się/ przechodzi na własność rodziny Wiernków herbu Janina, po których dziedzicami zostają Dymlińscy. W 1477r. Mikołaj Wiernek, pan na Jakubkowicach i Bilsku, zapisuje na tych dobrach w sądzie ławniczym w Nowym Sączu odprawę dla swej żony Zdzichny ze Stadnik, herbu Szreniawa, córki Zbigniewa. W latach 1505-1506 Jan z Wiatrowic Wiktor herbu Brochwicz kupuje część Jakubkowic od dotychczasowego właściciela - Jana z Dymlina Dymlińskiego, który jak podają źródła jest jeszcze właścicielem w 1522 r. W roku 1529 właścicielem Jakubkowic był Jan Wilamowski, a w latach 1564-1581 - Stanisław Wiktor herbu Brochwicz. Wiek XVII przyniósł rozdrobnienie własności szlacheckiej na tych terenach. W 1629 r. Jan Wierzbiewa herbu Janina posiadał w dorzeczu górnego Dunajca wioski: Jakubkowice, Biała, Bilsko i Ostra Góra. W 1681 r. właścicielem Jakubkowic jest już Adam Wierzbiewa herbu Janina, poborca woj. krakowskiego, który w 1691r. został także posiadaczem Bilśka. Wiek następny przynosi dalsze rozdrobnienie stanu posiadania na tym terenie. Poszczególne wsie lub ich części są w posiadaniu rodzin Osieckich, Sędzimirów Stadnickich, Taszyckich, Bułakowskich, Zarembów i Głębockich. Ten stan utrzymuje się do lat dwudziestych XIX w. kiedy Jakubkowice objęli w posiadanie Pieniążkowie herbu Odrowąż. W latach 1828-1835 właścicielem dóbr Jakubkowice z przyległościami był Maciej Kazimierz Przychocki herbu Trzaska. Jego potomkowie byli właścicielami Jakubkowic do 1896r. Następnie z ręką jedynej córki ostatniego właściciela z tej rodziny - Marii Przychockiej zamężnej z Adamem Dunikowskim herbu Abdank - przeszła ona do tej rodziny, która dziedziczyła Jakubkowice do roku 1945.

Po II wojnie światowej zmieniono nazwę Jakubkowice na Łososina Dolna. Dziś wieś jest siedzibą władz gminy. Nasza miejscowość jest mała, ale warto choć na chwilę zatrzymać się tutaj i zobaczyć jak przeszłość splata się z teraźniejszością. Na lotnisku Aeroklubu Podhalańskiego można skorzystać z lotów pasażerskich samolotami sportowymi. Jest to okazja dla tych turystów, którzy kochają przyrodę. Mogą oni urodę naszych stron podziwiać z lotu ptaka. Corocznie Łososina zaprasza na znane już festyny lotnicze.

Dla miłośników historii godny zwiedzenia jest zabytkowy kościół. W środku znajduje się polichromia z 1966 r. wykonana wg projektu Marii Ritter, znanej sądeckiej artystki malarki.

Stary kościół wybudowany w 1739 roku z drewna. Jednonawowa budowla z wieżą jest cennym zabytkiem architektury sakralnej. Czynione są przygotowania do przeniesienia go do Sądeckiego Parku Etnograficznego na Falkowej.

*Nowy Kościół pod wezwaniem Św. Piotra i Pawła.
Budowany w latach 1983-1987 z żelbetonu i cegły,
pokryty blachą miedzianą. Zbudowany na planie dwóch
przecinających się kwadratów obróconych względem
siebie o kąt 45 stopni.*

Można wstąpić również na cmentarz parafialny, aby choć na chwilę zatrzymać się przy grobie Dunikowskich, gdzie pochowany jest generał i lekarz wojskowy Henryk Wierusz Kowalski, który praktykę medyczną odbywał u Kocha i Pasteura, ale przede wszystkim malarz i humanista. Warto wiedzieć również, że istniejący tutaj Bank Spółdzielczy swój rodowód wiąże z Kasą Stefczyka - prekursora ruchu spółdzielczego- powstałą z inicjatywy ks. Jana Figla.

*Bank Spółdzielczy w
Łososinie Dolnej*

Obok tych ciekawych miejsc zobaczyć można współczesny budynek władz gminy oraz nowoczesny pawilon handlowy.

Budynek Urzędu Gminy w Łososinie Dolnej

Pawilon Handlowy SHP Rolnik w Łososinie Dolnej

Nieistniejące już budynki starej szkoły w Łososinie Dolnej

Tablica pamiątkowa poświęcona przez Jana Pawła II upamiętniająca oddanie do użytku nowej szkoły w Łososinie Dolnej

Przewiń do początku